

PREGO DE FESTES DE SANT AGUSTI DE L'ANY 2000

Antoni Oliver i Reus

Bon vespre a tots, felanitxers i amics de fora poble, siau tots benvinguts a les festes de Felanitx.

Quan nostre batlle me va proposar de fer el pregó li vaig dir que jo no era felanitxer, o al manco prou felanitxer. Això són *botxades*, me va venir a dir el batlle, i és cert que ho són, així i tot li he donat algunes voltes a això de ser o no ser d'un lloc.

Ara tothom neix a Palma o Manacor, a una clínica, però quan jo vaig néixer te feien a ca teva i és el cert que ma mare me va fer a Ciutat, a ca nostra de *s'Aigo Dolça* i com era juliol, m'agrada imaginar que la finestra era oberta, perquè feia calor i que el primer que intuïren els meus ulls fou la cara esplèndida de ma mare i la nostra mar Mediterrània a la Badia de Palma, una mica abans que entràs l'embat.

La nostra mar Mediterrània, d'on tot ve i on tot se'n torna.

La mar ens ensenya que el món no és dels homes, que just podem repetir el gest de mirar el temps, arranjar la barca i prendre els dubtosos camins de la mar, fent les coses de la millor manera possible, tot i saber, com deia aquell, que així i tot la mar t'acabarà matant, però si ets bon mariner al manco sabràs on et trobes exactament en el moment de morir.

El meu felanitxerisme és ancestral.

Som nét d'en Pere Oliver, *Es Potecari Barceló*, que va ser el darrer batlle de Felanitx democràticament elegit abans la restauració de la democràcia i va haver de pagar aquest fet amb un llarg exili a Filipines. L'avi Reus, que era el Jutge de Pau de Felanitx, no va dur tanta sort i va haver de pagar amb la seva vida la fidelitat que havia jurat a la República.

Mon pare era molt jove quan va haver de deixar la Vila i els estudis per passar prop de deu anys perdent el temps per presons franquistes i quarters militars. De llavors ençà res no li va ser fàcil i va iniciar una vida nòmada vivint a Vigo, Palma i Madrid. Seguint l'adagi àrab, quan li van sortir els primers pèls blancs a la barba va entendre que era hora de tornar a casa amb els seus.

Jo gairebé sempre he viscut a fora, per això, aquí a Felanitx, vaig ser molts d'anys en *Toni de Madrid*, aquest és el nom que em posareu els amics quan anys després d'haver de deixar l'illa vaig tornar a n'aquesta terra. A mi m'agradava aquest nom, perquè significa que vaig travessar la mar i conèixer altres terres i altra gent. Ara me deis en *Toni es Jutge* i també m'agrada, perquè tenir un mal nom vol dir que estic viu entre voltros.

Si voleu que vos digui la veritat no sé molt bé d'on som, ni sé explicar el misteri que ens fa tornar a la terra, com no sé explicar perquè les llampugues tornen cada tardor a la seva mar. Procuro saber sempre on som exactament, perquè mai no se sap quan arribarà el moment de fer la darrera estima.

I avui, que és dia de festa, som aquí, tot gojós que m'hàgiu triat per fer la crida a les festes, fent-me sentir més felanitxer que mai.

Seré breu i planer, no vull cansar-vos, però intentaré estar a l'alçada de l'honor que meu fet designant-me el vostre pregoner.

I ja que m'heu donat la paraula, la vull fer servir primer de tot, per recordar un amic que ja no hi és, perquè haver-lo pogut conèixer crec que és de les millors coses que m'ha donat Felanitx.

Avui està present en el meu record en Miquel Rosselló Oliver, *Saboner* de mal nom, amb qui vaig compartir inoblidables moments a les festes de Sant Agustí i fora d'elles. Tenia una facilitat envejable per convertir les paraules en poesia i per fer de la vida una apassionant aventura, sense temps per l'avorriment. Dominava també l'art de la pintura i guardem com a tresors els seus quadres. Al seu costat vaig entendre que a Felanitx s'amaga un geni poc comú i que pot ser ell n'era la més viva expressió. Va ser el més gran activista cultural i mai no he pogut deixar de notar la seva absència. El *Vatuarradell Còmic*, *la Vetllada Il·lusionista*, *el Brillo*, *la Sopa Vegetal Electrònica* o *la Fulla Dominical* són algunes de les manifestacions culturals que va produir la seva empenta i ara ja formen part del nostre patrimoni cultural.

Perdoneu-me si vos he entristit, no era la meva intenció, els dies de festa són per a la bauxa, però també per a recordar els bons moments passats amb els qui ja només són als nostres cors i fer-ho amb l'alegria d'haver pogut viure i aprofitar aquells moments, això, lluny d'entristir-nos, ens ha d'ajudar a entendre que hem de viure cada dia amb la màxima intensitat, perquè la vida és contada i només en tenim una i l'eternitat és tot just més llarga que la vida.

La festa ens ensenya això i moltes altres coses. La festa és un tret ben característic de la nostra manera de viure. La festa està arrelada al nostre esperit des de temps immemorial.

I vull aprofitar l'esperit festiu i generós que ens comença a *prendre per sa roba* per fer unes molts breus reflexions amb veu alta com pertoca a un pregoner, perquè el poble viu al cor dels homes i mai com durant els dies de festa els cors romanen tan oberts.

Com sabeu, vaig triar el món de la Justícia i els justos, perquè crec en una i altra cosa, i crec a més que els justos som tots, perquè tots som homes i dones com persones, fets irrepetibles de la natura, empesos a fer les coses bé, o de la millor manera possible i amb la màxima dignitat.

Ni puc, ni vull creure als qui diuen que tot és igual, que res no importa, que tothom va a la seva, sovint els qui així parlen, parlen d'ells dient que parlen d'altres.

Tot importa i ens correspon ser cadascun el més digne i fer que el nostre poble sigui el més just i honorable, per així posar el que ens pertoca en la construcció d'un món millor de la mà de tots els altres pobles del món, el planeta terra, massa cansat de tantes malifetes com li hem fet, massa trist de tantes injustícies i guerres com ha vist.

El nou segle arriba ple d'incerteses. S'està construint una societat opulenta a costa de greuges i malvestats a la terra i als homes i dones de molts pobles d'ultramar i d'aquí mateix.

Hem de saber seguir els camins dels grans valors, la Llibertat, la Igualtat i la Fraternitat entre tots els homes i els pobles. I ara que ve tanta gent del fred i del sud m'agrada dir en català, que és la nostra llengua, que a Felanitx no hi ha lloc per l'exclusió, però tampoc per la invasió.

Aquesta terra és el producte d'un continu i meravellós mestissatge de cultures i races, com tots els pobles de la gran Mediterrània som pura mescladissa, des dels primers balears que tiraven amb passetja i a ferir, passant pels fenicis, els grecs, els romans, els jueus, els àrabs i els catalans, s'ha anat conformant un paisatge, una cultura i una manera de viure i entendre la vida que reconec com a pròpia i

m'agradaria sabéssim preservar contra la uniformitat que s'està imposant arreu del món.

M'agradaria també sabéssim transmetre els tresors de la terra que hem rebut als nostres fills i si no, amb quina cara els direm que hem buidat els pous a canvi de trenta diners quan la pluja que els va omplir no era nostra?.

Per aconseguir tot això haurem d'aprofundir en l'esperit col·lectiu, en l'esperit del poble que ens fa homes i ens fa forts. El poble que, com deia Blai Bonet, "de la vida en fa grup i el grup mai no es fa vell".

Vull aprofitar l'avinentesa per donar l'enhorabona a una de les més esmolades expressions del nostre esperit col·lectiu, el *Club Joan Capó*, del que amb gran orgull som soci fa anys, a tots els atletes de totes les seccions i en especial a l'equip de bàsquet. El meu comiat, que és el de tots, als qui enguany es retiren i la benvinguda als que s'incorporaran, així és com l'esperit del poble passa de generació en generació i perviu per sempre.

Però avui amics és dia de festa i en aquest dies tot el que fins ara he dit s'ha de manifestar en forma de festa. Ens ho mereixem i volem riure, ballar, estimar, retrobar a qui fa temps que no vèiem i demanar una altra copa i dir allò d'aquesta la pago jo, perquè sí, perquè estic content i tenc ganes de viure.

Molts vendran aquest dies per a visitar-nos i serà un bon moment per a la nostra hospitalitat i la nostra generositat, fent-los participar de la festa, la nostra festa, que perquè és nostra és de tots.

Durant uns dies oblidarem els problemes i traurem el millor de nosaltres. Tan de bo que aquest esperit festiu perduri un cop acabada la festa.

Hi ha un moment a les festes de Sant Agustí molt especial, que es repeteix a tota la Mediterrània, quan els focs d'artifici s'enlairen en la nit i omplen de llum i colors el firmament, expressió de la llum i el foc contra les tenebres, reclam per a la imaginació, per escollir el que volem veure i per escollir el que volem creure, en definitiva, per recordar-nos que som lliures.

Just ara començarà a tocar la banda, que sempre ha donat a les nostres festes i commemoracions el toc de distinció que mereixen. Un poble sense banda de música no acaba de ser mai un poble.

Sortiran els *Caparrots* i els *Dimonis* perquè també ells volen fer festa i entendrem que no hem de tenir por de res, també això ens ensenya la festa. Tornaran ballar els *Cavallets*, que representen la més entranyable tradició, tornarà ressuscitar la *Quica* i *lo Gran Petarro* marcarà el començament de la gran diada de Sant Agustí, que ha reviscolat com mai de la mà de la penya *el Coso*. Xeremies i flabiols animaran la festa, les autoritats seran oportunament adorades i es farà arribar la festa a l'Hospici. Hi haurà diversitat d'opinions a l'hora d'anar als *toros*, alguns optaran per la festa alternativa.

Tornarem pujar al *Parque*, com ho venim fent des de fa 75 anys. Ah! amics, si el *Parque* pogués parlar, allí pot ser hi trobaríem els primers amors, les més delicioses besades i les nits més màgiques. I si són millors és només perquè foren meves i de cadascun de vosaltres quan érem una mica més joves.

Ens tornarem sentir joves, si és que mai ho hem deixat de ser i si més no, ens reafirmarem en l'esperança d'un pervenir millor en veure als joves exercir de joves, apurant una botella de vi, ballant fins a trenc d'alba, enamorant-se al primer cop d'ull i repetint altre cop el més bell gest de fer l'amor amb alegria.

Que comenci la festa, salut i molts d'anys a tots.